

[Haunstrup Clemmensen.]

for den debat, vi har i dag, er både et akut sygdomstilfælde og en kronisk sygdom i dansk økonomi, en akut, uforskyldt sygdom og en langvarig, kronisk, delvis selvforskyldt sygdom, og det er vel faktisk, når vi her skal forsøge os som doktorer, forsøge at kurere den danske økonomi, vigtigt først at gøre sig klart, hvad årsagerne til kurens nødvendighed i virkeligheden er.

Jeg tror, det er meget sagligt og meget uomtvisteligt, at den internationale valutauro er en meget væsentlig del af forklaringen på de lovforslag, vi her drøfter. Det er en baggrund, som fra alle sider i denne sal bør anerkendes og respekteres; Danmark står her aldeles uden skyld i, at de store valutastærke magter og de store valutasvage magter ikke har kunnet enes, og det er Danmark, der vel med hele sin store afhængighed af udenrigshandel er et af de lande, der er hårdest og mest alvorligt ramt af den akutte sygdom.

Jeg beder altså om, at man ikke undervurderer, at en meget væsentlig del af baggrunden for lovforslagene er at finde netop her. Men skal vi være saglige, og det har vi jo alle en forpligtelse til, så må det samtidig tilføjes, at der også er en anden årsag til disse indgreb, nemlig den fortsatte manglende balance i dansk økonomi. Jeg tror, der er grund til derudover at fremføre, at der er en sammenhæng mellem disse to sygdomsårsager. Når vi i kraft af en mangeårig manglende balance i dansk økonomi kun har en overordentlig beskedne valutareserve, må enhver kunne indse, at vi så bliver ekstra sårbar for den internationale valutauro. Havde det været muligt at have en større, en mere konsolideret valutastilling, havde vor sårbarhed også været tilsvarende mindre. Samtidig er der også nok god grund til at understrege, at hvis vi ikke kan klare disse valutaproblemer, både de akut opståede og de langvarigt, mere kronisk betingede, vil det være en katastrofe — jeg bruger med vilje dette alvorlige og stærke udtryk — både for dansk beskæftigelse og for den økonomiske vækst i hele vort samfund.

Samtidig bør vi nok tilføje, at dansk økonomisk historie næsten bogstavelig talt er brolagt med sporene efter hårde opbremsninger, når valutakassen var ved at være

tømt. Det har ned gennem årene været en af de alvorligste hæmsko for en stabil økonomisk vækst, at vi ikke kunne klare vore valutaproblemer og derfor med kortere eller længere, som regel kortere, mellemrum blev nødt til næsten årtier igennem at bremse op på uheldig måde for at sikre os, at valutakassen ikke blev fuldstændig tømt.

De foranstaltninger, der dels af Nationalbanken, dels af regeringen er truffet for at forsøge i nogen grad at imødegå den store internationale valutauros virkninger for dansk økonomi, har jo først og fremmest været en meget kraftig diskontoforhøjelse fra 7 til 9 pct., en række derudover truffene administrative arrangementer mellem Nationalbanken og de private banker og derudover i de seneste dage forhandlingerne med de tyske myndigheder. Vi håber naturligvis alle — jeg går ud fra fra det yderste højre til det yderste venstre i denne sal — at den meget kraftige diskontoforhøjelse, der netop skyldes denne internationale valutauro, kun må blive af relativ kort varighed.

Men når alt det er sagt, lægger jeg vægt på netop at understrege, at de store underskud på den løbende danske betalingsbalance har fundet sted igennem en årrække og utvivlsomt er et alvorligt svagheds-, ja, sygdomstegn, i dansk økonomi. Der er vel også grund til åbent at erkende, at selv det seneste års eller halvandet års tid kun har beredt os få lyspunkter på dette område. Jeg synes, det bør siges ganske direkte, og der er ingen grund til at besmykke denne udvikling, at vort forbrug gennem en årrække har været ude af balance med vor produktion. Om man så vil sige, at forbruget er for stort eller at produktionen er for lille, nuvel, det kan jo være en smagssag, men man kommer i hvert fald ikke uden om denne afgørende sammenhæng i dansk økonomi mellem forbrugsstigning og produktionsstigning. Men da forbruget som bekendt — og det går jeg ud fra alle regeringer og alle partier har visse tungtvejende erfaringer for — er svært at skære ned og endda svært at dæmpe stigningen i, må det konservative folkeparti lægge afgørende vægt på, at vi også i tiden fremover udfolder alle de bestræbelser, som statsmagten kan udfolde for, at produktionen, for at erhvervenes produktive indsats bliver fremmet så stærkt som overhovedet muligt.